

obszerna sesja plakatowa, w której ukazano wybrane szczegółowe problemy nauczania kardynała Stefana Wyszyńskiego, dotyczące między innymi roli rodziców i ich praw w nauczaniu dzieci, kwestii patriotyzmu, znaczenia kobiet i matek, mężczyzn i ojców w wychowaniu dzieci, wzorów osobowych, celów wychowania młodzieży, przesłania do twórców kultury, patologii społecznych.

Należy podkreślić, że zakres tematów podjętych w ramach konferencji był bardzo rozległy i cenny. Wskazywał na wielowątkowość i wyjątkowość dzieła Prymasa Tysiąclecia, którego odczytywanie w zmieniającej się rzeczywistości społeczno-kulturowej staje się imperatywem przede wszystkim dla tych środowisk, w których był on obecny i w których zostawił ślady swojej obecności.

Konferencję podsumowała prof. KUL Alina Rynio, która, dziękując wszystkim uczestnikom, wyraziła przekonanie, że dzięki konferencji udało się ukazać wielkość i świętość kardynała Stefana Wyszyńskiego. W imieniu społeczności uniwersyteckiej podziękowała temu wielkiemu Polakowi za to, że w najtrudniejszym okresie prawie stuletniej historii KUL-u roztoczył on nad Uczelnią „parasol ochronny”, dzięki czemu Uniwersytet mógł trwać, służąc Bogu i Ojczyźnie.

KATARZYNA WISZNIOWSKA
Instytut Pedagogiki, Uniwersytet Szczeciński
e-mail: kasiawiszniowska@o2.pl
DOI: <http://dx.doi.org/10.18290/rped.2018.10.1-15>

VI INTERDYSCYPLINARNA KONFERENCJA NAUKOWA
SPRAWNOŚCI MORALNE W WYCHOWANIU:
MĄDROŚĆ I SZACUNEK
Szczecin, 22 marca 2017 r.

22 marca 2017 r. odbyła się VI interdyscyplinarna konferencja naukowa na temat *Sprawności moralne w wychowaniu: mądrość i szacunek*, zorganizowana przez Katedrę Pedagogiki i Katechetyki Wydziału Teologicznego Uniwersytetu Szczecińskiego. Konferencja była kolejnym spotkaniem dotyczącym sprawności moralnych w wychowaniu. Patronat nad nią objął Komitet Nauk Pedagogicznych Polskiej Akademii Nauk, J.M. Rektor Uniwersytetu Szczecińskiego oraz Mecenat Miasta Szczecina. Tegoroczna edycja odbyła się na Wydziale Teologicznym Uniwersytetu Szczecińskiego przy ul. Papieża Pawła VI nr 2.

Sprawności moralne to specyficzne dyspozycje wewnętrzne, które kierują człowieka w stronę moralnego dobra. Stanowią one istotną kategorię dla teorii oraz praktyki wychowania. Celem tegorocznej konferencji była interdyscyplinarna wymiana doświadczeń i poglądów w zakresie wyznaczonym tematyką spotkania. Uczestniczyli w niej zarówno początkujący, jak i doświadczeni naukowcy, wspólnie zastanawiając się nad istotą i znaczeniem sprawności moralnych w wychowaniu.

Członkowie Komitetu Naukowego cyklu konferencyjnego są reprezentantami różnych dyscyplin naukowych: dr hab. Lucyna Dziaczkowska (prof. KUL, pedagog), dr hab. Krzysztof Kalka (prof. PWSZ im. Stanisława Staszica w Pile, filozof), prof. dr hab. Barbara Kromolicka (Uniwersytet Szczeciński, z-ca przewodniczącego KNP PAN, pedagog) prof. dr hab. Zdzisław Kroplewski (dyrektor Instytutu Psychologii US, teolog i psycholog), prof. dr hab. Mirosław Mróz (UMK w Toruniu, teolog), prof. dr hab. Marian Nowak (członek Prezydium KNP PAN, dyrektor Instytutu Pedagogiki KUL, teolog, socjolog i pedagog), prof. dr hab. Urszula Ostrowska (Gnieźnieńska Szkoła Wyższa Milenium w Gnieźnie, Akademia Humanistyczno-Ekonomiczna w Łodzi, pedagog), dr hab. Alina Rynio (KUL, psycholog i pedagog), prof. dr hab. Andrzej M. de Tchorzewski (Akademia Ignatianum w Krakowie, pedagog).

Konferencja rozpoczęła się przywitaniem gości przez przewodniczącą konferencji dr hab. Iwonę Jazukiewicz, prof. US, oraz oficjalnym otwarciem obrad przez dziekana Wydziału Teologicznego Uniwersytetu Szczecińskiego, ks. dr hab. Kazimierza Dullaka, prof. US, w wydziałowej auli im. Jana Pawła II. Następnie rozpoczęły się obrady plenarne. Pierwszej części przewodniczyła prof. dr hab. Urszula Ostrowska. Pierwszy wykład wygłosił prof. dr hab. Andrzej M. de Tchorzewski na temat: *Mądrość – dar, cnota, wartość, sprawność*. Następnie wykład wygłosił prof. dr hab. Marian Nowak, podejmując rozważania o mądrości w wychowaniu i w pedagogice. W dalszej kolejności uczestnicy mogli wysłuchać refleksji dr hab. Aliny Rynio, dotyczącej mądrości jako zapomnianej wartości edukacyjnej w nabywaniu kompetencji biograficznej.

Drugiej części obrad plenarnych przewodniczył prof. dr hab. Marian Nowak. Wykład wygłosiła prof. dr hab. Urszula Ostrowska na temat: *Mądrość i szacunek z perspektywy aksjologicznej*. Następnie referat przedstawiła prof. dr hab. Katarzyna Olbrycht z Uniwersytetu Śląskiego, podejmując w nim rozważania na temat miejsca szacunku w wychowaniu do wartości. Kolejny wykład w tej części obrad plenarnych wygłosił prof. dr hab. Mirosław Mróz. Mówił o szacunku dla mądrości na kanwie myśli św. Tomasza z Akwinu. Na wartość mądrości i szacunku w działaniu społecznym zwróciła uwagę uczestników prof. dr hab. Barbara Kromolicka.

W godzinach popołudniowych odbyły się obrady w czterech sekcjach. Tematem przewodnim sekcji pierwszej, której przewodniczył dr Piotr Goniszewski, była mądrość jako sprawność moralna w wychowaniu. Podjęto rozważania m.in. na temat mądrości jako drogi do szczęścia, podkreślając implikacje filozoficzne, a także mądrości praktycznej w tradycji neoarystotelesowskiej. Zastanawiano się nad mądrością i edukacją na przykładzie traktatu Miszny Pirke Awot, psychologicznymi koncepcjami mądrości i mądrością duchową. Rozważano w kontekście wzrastania w mądrości zjawisko samowychowania oraz wielopokoleniowości. Usytuowano także mądrość w hierarchii wartości studentów

w świetle badań empirycznych, zastanawiając się, czy na pewno przyszli nauczyciele podążają ku mądrości. Podjęto zagadnienie internetowego oblicza mądrości rodzicielskiej oraz mądrości praktycznej w procesie uwspólniania znaczeń wartości kolektywnych. Prelegentami tej sekcji byli: dr Aneta Kamińska, dr Paweł Kaźmierczak, dr Piotr Goni-szewski, Laura Kaliczyńska, Agnieszka Malinowska, Wojciech Rodzeń, dr Andrzej Mo-lenda, dr Ewa Miśkowiec, dr Renata Królikiewicz, Ewelina Frańczyk, mgr Marcin Fan-kanowski, Katarzyna Mozgawa, mgr Alicja Skrzypczak.

Przedmiotem obrad drugiej sekcji, której przewodniczyła dr hab. Lucyna Działczkowska, prof. KUL, był szacunek jako sprawność moralna w wychowaniu. Przedstawiono szacunek jako jądro religii, kultury i obyczajów, ale także jako cnotę zagrożoną. Do refleksji wykorzystano naukę św. Tomasza z Akwinu, katechezy papieża Franciszka oraz doświadczenie Janusza Korczaka. Rozważano godność osoby w „szpitalnej piżamie”. Zwrócono uwagę na znaczenie szacunku w komunikacji, a także terapii par w metodzie Johna Gottmana. Zadano pytanie dotyczące wychowania do aktywności artystycznej w obiekcie sakralnym: szacunek czy profanacja? Odniesieniem dla rozważań o istocie i znaczeniu szacunku była zarówno relacja intrapersonalna, jak i interpersonalna. Prele-gentami tej sekcji byli: dr hab. Lucyna Działczkowska, prof. KUL, dr Marcin Cholewa, dr Adam Machowski, mgr lic. Łukasz Walaszek, dr Małgorzata Wałejko, mgr Dominika Muńko, mgr Roman Szalachowski, mgr Katarzyna Wiszniewska, dr Paula Wiazewicz-Wójtowicz, mgr Lucyna Majewska, Agata Hiacynta Świątek.

Tematem przewodnim obrad sekcji trzeciej były konteksty mądrości i szacunku jako sprawności moralnych. Pracy tej sekcji przewodniczyła dr hab. Joanna Mysona Byrska, prof. UP JPII. W trakcie obrad scharakteryzowano m.in. kulturę bezkrytycznych po-takiwaczy oraz komunikacyjny aspekt sprawności moralnych. Rozważano związek mą-drości, szacunku, autorytetu i posłuszeństwa w wychowaniu. Zastanawiano się nad mądrością i szacunkiem w kontekście wiedzy i niewiedzy, błędu wychowawcy oraz egoizmu. Do analizy wykorzystano naukę św. Tomasza z Akwinu, lekturę Ayn Rand, po-ezję Horacego i prozę Henryka Sienkiewicza. Uzasadnioną propozycję stanowiło zaproszenie do refleksji nad sprawnościami moralnymi w kontekście katechezy szkoły podstawowej. Prelegentami tej sekcji byli: dr hab. Joanna Mysona Byrska, prof. UP JPII, dr hab. Maria Czaplicka – Jedlikowska, prof. GWS Milenium, dr Małgorzata Kunicka, dr Janusz Mółka, dr Michał Boczek, dr Marek Wójtowicz, mgr Wojciech Bednarczyk, mgr Agnieszka Droś, dr Wojciech Kopek, dr Henryk Jarosiewicz, mgr Zofia Kaczmarek.

Tematem przewodnim sekcji czwartej były sprawności moralne jako przedmiot re-fleksji wychowawczej. Pracy tej sekcji przewodniczył dr hab. Jakub Isański. Była to sekcja o najbardziej zróżnicowanej problematyce. Rozważano w niej m.in. altruizm, religijność, refleksyjność i wdzięczność. Wskazano na znaczenie sprawności moralnych zarówno w wychowaniu rodzinnym, jak i szkolnym. Płaszczyzną odniesienia była nauka św. Tomasza z Akwinu, filozofia dla dzieci, twórczość Marko Ivana Rupnika SJ, niemiec-kie studia Shell i Światowe Dni Młodzieży. Prelegentami w tej sekcji byli: dr hab. Jakub Isański, dr hab. Jacek Śliwak, prof. KUL, dr Paweł Łobaczewski, mgr Józef Partyka, dr Marzena Chrost, dr Michał Mrozek, dr Anna Ziółkowska, dr Paweł Walczak, dr Aleksandra Sander, dr Marcin Szczodry, dr Paweł M. Maciąg.

Cel tegorocznej konferencji, zakładany w wymianie doświadczeń i poglądów dotyczących sprawności moralnych w wychowaniu, ze szczególnym uwzględnieniem mądrości i szacunku, został zrealizowany. Interdyscyplinarny charakter konferencji umożliwił ogląd tej rzeczywistości z perspektywy różnych odniesień. Planowane jest wydanie kolejnych tomów tworzących biblioteczkę sprawności moralnych, która aktualnie składa się z 16 monografii. Osoby zainteresowane problematyką cyklu konferencyjnego zapraszamy na kolejną edycję planowaną jesienią 2018 r. Informacje o poszczególnych edycjach i książkach znajdują się na stronie internetowej: <http://www.smww.usz.edu.pl>

KS. ANDRZEJ JASNOS
Katedra Pedagogiki Chrześcijańskiej KUL
e-mail: jasnosa@interia.pl
DOI: <http://dx.doi.org/10.18290/rped.2018.10.1-16>

VI DĘBICKA DEBATA O WYCHOWANIU
CZAS RODZINNY – DAR I ZADANIE
Dębica, 21 kwietnia 2017 r.

„Miej czas na to, aby pomyśleć – to źródło mocy. Miej czas na modlitwę – to największa siła na ziemi. Miej czas na uśmiech – to muzyka duszy”. Słowa wypowiedziane przez św. Matkę Teresę z Kalkuty mogłyby stać się mottem VI Dębickiej Debaty o Wychowaniu. Autorami tematyki tego wyjątkowego spotkania byli rodzice dzieci z Ochronki Sióstr Służebniczek i wychowawcy Świetlicy „Promyki Nadziei”, prowadzonej przez Siostry Służebniczki BDNP. Niemalży wkład w przygotowanie debaty mieli także wychowawcy Katolickiego Centrum Edukacji KANA. Konferencja została zorganizowana przez Zgromadzenie Sióstr Służebniczek BDNP, parafię pw. Matki Bożej Anielskiej, Katolicki Uniwersytet Lubelski Jana Pawła II w Lublinie, Stowarzyszenie im. Edmunda Bojanowskiego „Dobroć”, Katolickie Centrum Edukacji KANA w Dębicy oraz Miasto Dębica. Goście uczestniczący w konferencji mogli przeczytać w zaproszeniu: „dziś żyjemy w coraz większym pośpiechu, a chroniczny brak czasu uniemożliwia koncentrację uwagi, racjonalne podejmowanie decyzji i w swojej najcięższej postaci negatywnie wpływa na cały organizm, przyczyniając się do zwiększenia ryzyka, m.in. chorób serca”¹. Brak czasu

¹ <http://www.kanadebica.org/konferencja-naukowa-czas-rodzinny-dar-i-zadanie-21-kwietnia-2017/> (dostęp: 26.04.2017).